

Баклана Галина · Корнуса Бося

ҮЙНЭ

3

класс

КӨДЛМШИН ДЕВТР

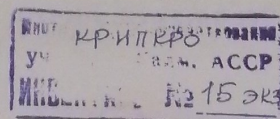

КӨДЛМШИН ДЕВТР

3-гч класс

Хальмг Таңһчин
сурһулин болн номин Министерств
барлхд зөв өгв

Элст

«Калмыкия» нертэ Таңһчин зэңглһнэ агентств

2017

1-гч кичэл

Эндр ямаран байрин өдр?

1. Ирлүүлн.

Соотнесите.

1) белг	а) келх
2) шүлг	э) цокх
3) домбр	б) медх
4) ду	в) үүдэх
5) тууж	г) белглх
6) бичг	д) дуулх

2. Дутжах үгмүд бичтн.

Впишите недостающие слова.

№	Кен? Юн?	Ямаран?	Ю кех?
1.	медрл	(1)	медх
2.	(2)	номта	
3.	(3)	сурхульта	
4.	темдг		темдглх
5.	(4)		йөрэх
6.	байр	(5)	байрлх

3. Янзар үгмүд бичтн.

Напишите слова по образцу.

1) мал	—	малч	—	малчнр
2) көгжм	—	_____	—	_____
3) би	—	_____	—	_____
4) тууж	—	_____	—	_____
5) ном	—	номт	—	_____

4. Зэнгс тогтати. Бичтн.

Составьте предложения. Напишите.

- нег шинлэ / хаха / өдр / байрин / сарин
- орн-нутг / өдр / темдглжэнэ / мана / Медрлин
- темдглжэнэ / Зая-Пандитан / Хальмг Таңһчд / бичгин өдр
- номт / Зая-Пандита / билэ / медрлтэ
- медрл / сурхуль / автн / суртн

Чи умшхдан дуртавч?

1. Текстлэ ирлүүлэд, зэнгс бичгн.

Напишите предложения
в соответствии с текстом.

Керэ
Цаяха

нисч
цаяха
цаяхаг
керэг

шүүрч авна.
буульна.
йовна.
идхэр бээнэ.
үзнэ.
уснд алдна.

2. Зэнгс чик даранднь тэвгн.

Расставьте предложения
в правильной последовательности.

1. Керэ модна ац деер сууна.
2. Керэ аман секж хээкрнэ.
3. Керэ дора йовсн цаяха үзнэ.
4. Керэ цаяхаг уснд алдна.
5. Керэ нисч йовна.
6. Керэ цаяхаг идхэр седнэ.
7. Цаяха керэг буульна.
8. Керэ цаяхаг шүүрч авна.

1

3. Зэнгс чикэр умшгн.

Прочитайте правильно предложения.

1. нисч йовна.

4. модн деер сууна.

2. Дора йовсн үзнэ.

5.   буульна.

3. Эн   шүүрч авна.

6. аман секж хээкрнэ.

7.   уснд алдна.

Сурхулин жилэн яһж төгсэжэнэт?

1. Үлү үг олж автн. Баг үгмүд
темдгжэх үг бичтн.

Найдите лишнее слово. Напишите
обобщающее слово.

Төрлмүд Зул Һәригүд Гем Делгүрмүд Кеерүл

- _____ : Бемб, Пүрвә, Бадм, Үлмж, Басн, Мигмр.
- _____ : хот-хоолын, зер-земшин, хувцна, талвцгин, ор-дерин, дегтрин.
- _____ : авһ, наһцх, бөл, гиич, зе, ач.
- _____ : цөгц, хол, йөркг өвсн, боорцг, зембл, дееж.
- _____ : сиик, билцг, токуг, зүсн, шур, шүлзә.
- _____ : тому күртх, ханях, өвдх, эдгх, хавтх, хавдх.

2. Чик үг шүүтн.

Выберите нужное слово.

- Нүүдлэ келвртән күцәсн _____ ашлжана.
а) күсләс   ә) күслән   б) күслд
- Күүкн урн үгин _____ дала юм дасв.
а) зөөр   ә) зөөртә   б) зөөрәс
- Бамб цецгүд олн _____ цецгәрнә.
а) өңгтә   ә) өңгәр   б) өңгүр
- Нүүдлэ _____ Манц холур йовв.
а) үүрмүдтәһән   ә) үүрмүдәс   б) үүрмүдүр
- Давсн жил йир ик _____ болв.
а) олзд   ә) олзар   б) олзта

3. Сурврт хәрү өгтн. Ирлцүлтн.

Ответьте на вопрос. Соотнесите.

Кенд юуһар сурхулин жил ончта болв?

1. Жиижә	а) Эн сансерин тускар олн юм медж авв.
2. Өлзәт	ә) Энүнә бөлнрлә харһлт болв.
3. Һәрә	б) Энүнд өвк ээжинь сиик белгль.
4. Герлә	в) Эн марһанд түрүн орм эзлв.
5. Үлмж	г) Эн Диилврин өдрлә Аһш балһснур одв.

4. Келвр бичтн.

Напишите рассказ.

Сурхулин жилин аш.

(_____ келвр)

Чи зунаар ю кехвч?

1. Ирлцулти.

Соотнесите.

1. Зуна _____ ик кERG бээнэ.	а) туршарт
2. Долан хонгин _____ нэр-наадн болх.	э) түрүн
3. _____ бичкдүдин лагерьт йовхв.	б) эклцэр
4. _____ сарла Манц холур одхв.	в) чилгчэр
5. Зуна _____, ноха сарла, зуульчлхвидн.	г) дарунь

2. Үгмүд зэңгсд орулти.

Вставьте слова в предложения.

Кен амрлнндан ю кех?

1. Жиижэ Үрс сарин байрт _____.	орх
2. Өлзэт Көк теңгсин өөр _____.	болх
3. Мөчн сарла Үлмж наһцхдан нөкд _____.	зуульчлх
4. Зуна Нүүдлэ өрк-бүлтөһөн _____.	орлцх
5. Нэрэ амрлнндан дегтрмүд _____.	умшх
6. Герлэ хазадын орн-нутг _____.	амрх

3. Ирлцулти.

Соотнесите.

1. _____ Герлэ уулта һазрт амрла.	а) кезэнэ
2. _____ Герлэ Хар теңгсүр одх.	э) нөкөдүр
3. Хальмг _____ ишкэ герт бээдг билэ.	б) давсн жил
4. Мадн _____ Моңһлын һазр орхвидн.	в) урж өдр
5. Мадн зуульчлһан _____ эклхвидн.	г) иргчдөн
6. Сурһулин жил _____ чилв.	һ) дарук сарла

4. Келвр бичти.

Напишите рассказ.

Зунаар би ю кехв?

(_____ келвр)

Чи ю дасвч?

Соотнесите вопрос с ответом.

1. Сурвр хэрүтэһинь ирлүүлгн.

1. Школурн яһж күрвч?	а) Зун күртл тоолж.
2. Чи кезэ төрлөч?	ә) Нурвнтс.
3. Бичкндөн ю кез чаддг билэч?	б) Зуульчлхв.
4. Школд ю кез болшго?	в) Үвлэр.
5. Урн үгин зөөрәс ю меднч?	г) Гүн биш.
6. Ю кех зөвтөвч?	h) Хээкрж.
7. Иргчдән ю кехвч?	д) Йовһар.
8. Кенәр үлгүр авнач?	е) Нанцхм.
9. Манц ямаран нур?	ё) Бичг бичх.
10. Тана өрк-бүлд кен цугтаһаснь өндр?	ж) Нанцхарн.

10 Чини аш:

2. Чик үг темдглгн.

Отметьте правильное слово.

1. (Кезәнә / Иргчдән) хальмгуд гермүд эргэд, Зулан давулдг бээж.
2. Халун өдрлө мадн һаза удан (бээшгот / бээшговидн).
3. Нөкәдүр Цаһан Сарин белдвр (экллә / эклх).
4. Мадн (теднд / тедниг) тевчнәвидн.
5. Зунар Төвд (һазрас / һазрур) йовх санатавидн.
6. Урж өдр цергчнрлә харһлт (болв / болх).
7. Алдр дөөнд әмән өгсн харсачнрин тускар медх (чаднавидн / зөвтәвидн).
8. Эн мөсн деер дошч (болхвт / болхий)?

8 Чини аш:

3. Зәнгс тогтатн. Түдлһнә темдг тәвтн.

Составьте предложения.

Поставьте знаки препинания.

1) уга / болх / зуна / удл / амрлһн	5) тег / кевтнә / уняртсн / налаһад
2) түрүн / нисв / кезә / сансрт / космонавт	6) сарин / болна / Үрс / эклцәр / зуна / байр
3) цаһан / сән / байр / яһсн / сарин	7) күслтн / болтха / күцәсн / өлзәтә
4) зурачнрин / һәәхүлд / ямаран / үзүвч / зургуд	

7 Чини аш:

4. Нег унгта үгмүд тогтатн. Зәнгсд орултн.

Образуйте однокоренные слова.
Вставьте слова в предложения.

1. Мадн теегин зөөр _____ зөвтәвидн.
2. Мана Таңһчин _____ – зөрмг баатрмуд
3. Мини ээж _____ дурта.
4. Нанд _____, сәәхн бүшмүд белглв.
5. Сиик, шур, шүлзә – куукд улсин _____.

харсх
кеерх

5 Чини аш:

30 Цуг ашлт: